

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

II

(Komunikatai)

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI KOMUNIKATAI

EUROPOS PARLAMENTAS

P9_TA(2020)0358

Tarpinstitucinis susitarimas dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires siekiant nustatyti naujus nuosavus išteklius

2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento sprendimas dėl Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo, sudarymo (2018/2070(ACI))

(2021/C 445/24)

Europos Parlamentas

- atsižvelgdamas į 2018 m. gegužės 2 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo (COM(2018)0323) ir į iš dalies pakeistą pasiūlymą (COM(2020)0444),
- atsižvelgdamas į Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo, projektą,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 295, 310, 311, 312, 323 ir 324 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Paryžiaus susitarimą, priimtą per 2015 m. gruodžio mėn. Paryžiuje vykusią 21-osios Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferenciją (COP 21),
- atsižvelgdamas į savo 2018 m. lapkričio 14 d. rezoliuciją „2021–2027 m. daugiametė finansinė programa. Parlamento pozicija siekiant susitarimo“⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. spalio 10 d. rezoliuciją „2021–2027 m. daugiametė finansinė programa ir nuosavi ištekliai: laikas pateisinti piliečių lūkesčius“⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. balandžio 17 d. rezoliuciją dėl suderintų ES veiksmų kovojant su COVID-19 pandemija ir jos padariniais⁽³⁾,

⁽¹⁾ OL C 363, 2020 10 28, p. 179.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2019)0032.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0054.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į savo 2020 m. gegužės 15 d. rezoliuciją dėl naujos daugiamečių finansinės programos, nuosavų išteklių ir gaivinimo plano ⁽⁴⁾,
  - atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 21 d. priimtas Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadas,
  - atsižvelgdamas į savo 2020 m. liepos 23 d. rezoliuciją dėl 2020 m. liepos 17–21 d. neeilinio Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadų ⁽⁵⁾,
  - atsižvelgdamas į savo 2020 m. rugsėjo 16 d. teisėkūros rezoliuciją dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos projekto ⁽⁶⁾,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 148 straipsnio 1 dalį,
  - atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto laišką,
  - atsižvelgdamas į Konstitucinių reikalų komiteto pranešimą (A9-0261/2020),
- A. kadangi, atsižvelgiant į daugiamečią finansinę programą (DFP), dera priimti tarpinstitucinį susitarimą, kuriame būtų nustatytos jos įgyvendinimo nuostatos;
- B. kadangi 2020 m. lapkričio 10 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos atstovai pasiekė politinį susitarimą dėl 2021–2027 m. DFP, nuosavų išteklių ir Europos ekonomikos gaivinimo priemonės („Next Generation EU“, NGEU);
- C. kadangi tas politinis susitarimas apima atnaujintą tarpinstitucinį susitarimą (toliau – TIS) dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo;
- D. kadangi 2020 m. lapkričio 5 d. taip pat pasiektas politinis susitarimas dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Sąjungos biudžeto apsaugos esant visuotinių teisinės valstybės principo taikymo valstybėse narėse trūkumų;
- E. kadangi šis naujas susitarimas pakeis 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo ⁽⁷⁾;
- F. kadangi, norint įgyvendinti biudžetinę drausmę ir institucijų bendradarbiavimą biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo srityje, reikia, kad Taryba dalytųsi būtina informacija su Parlamentu vykdant biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą, susijusią su Europos Vadovų Taryba ir Taryba, siekiant užtikrinti, kad Parlamentas turėtų būtinos informacijos apie tai, kaip Taryba vykdo savo biudžetą tiesiogiai arba per Komisiją;
- G. kadangi naujame susitarime numatyti svarbūs nauji elementai, visų pirma veiksmų gairės dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo per kitus septynerius metus, nuostatos dėl didesnės biudžeto kontrolės, susijusios su priemonės NGEU lėšų panaudojimu, ir išlaidų, siekiant klimato ir biologinės įvairovės tikslų ir lyčių lygybės bei lyčių aspekto integravimo, stebėsenos priemonės;
- H. kadangi TIS pirmą kartą pateikiamos nuostatos dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių, t. y. naujas priedas, kuriame išdėstomos naujų nuosavų išteklių nustatymo 2021–2027 m. DFP laikotarpiu veiksmų gairės, kurių pakaks Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės (NGEU) palūkanoms ir išsiskolinimo grąžinimo išlaidoms padengti; kadangi veiksmų gairės padidina nuosavų išteklių sprendimo pakeitimų patikimumą ir tvarumą, nes užtikrinama, kad nuosavų išteklių viršutinės ribos būtų pakankamai didelės, kad būtų galima įvykdyti Sąjungos įsipareigojimus, laikantis biudžetinės drausmės principo, kaip apibrėžta SESV 310 straipsnio 4 dalyje; kadangi pajamos iš nuosavų išteklių, viršijančios išsiskolinimo grąžinimo poreikius, toliau bus naudojamos Sąjungos biudžetui finansuoti kaip bendrosios pajamos, laikantis universalumo principo; kadangi veiksmų gairės neužkerta kelio tolesniems pasiūlymams dėl naujų nuosavų išteklių 2021–2027 m. finansiniu laikotarpiu;
- I. kadangi TIS yra nauja dalis dėl bendradarbiavimo, susijusio su Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemone (NGEU), kuria siekiama užtikrinti tinkamą biudžeto valdymo institucijos dalyvavimą valdant išorės asignuotąsias pajamas pagal NGEU; kadangi toje dalyje yra nuoroda į bendrą pareiškimą dėl naujų pasiūlymų, kurie yra grindžiami SESV 122 straipsniu ir gali daryti apčiuopiamą poveikį Sąjungos biudžetui, biudžetinio tikrinimo;

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0124.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0206.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0220.

⁽⁷⁾ OL C 373, 2013 12 20, p. 1.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

- J. kadangi susitarime numatyta stebėti Sąjungos programų, skirtų klimato ir biologinės įvairovės tikslams, lyčių lygybei ir Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslams, išlaidas; kadangi TIS esama didelių patobulinimų, susijusių su tuo, kaip rengiamos ir įgyvendinamos metodikos, kurias taikant stebimas tikslas 30 proc. bendro Sąjungos biudžeto skirti klimato srities išlaidoms ir Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės išlaidos, naujo DFP tikslo kasmet biologinei įvairovei nuo 2024 m. skirti 7,5 proc. biudžeto, o 2026 ir 2027 m. tam skirti 10 proc., plėtotė, kiekybiškai įvertinamos išlaidos lyčių lygybei, įskaitant išlaidas, patiriamas skatinant integruoti lyčių aspektą;
- K. kadangi TIS yra nauja dalis dėl duomenų apie finansavimo gavėjus kokybės ir palyginamumo, siekiant įvesti standartizuotas priemones informacijai ir statistikai apie galutinius Sąjungos finansavimo gavėjus rinkti, palyginti ir apibendrinti;
- L. kadangi TIS laikomas horizontalaus taikymo susitarimu ir jis netrukdo teisės aktų leidėjams konkrečiau reglamento srityje susitarti dėl tolesnių priemonių, skirtų duomenų kokybei ir palyginamumui gerinti, visų pirma kiek tai susiję su tiesioginio valdymo programomis, arba toliau gerinti biudžeto valdymo institucijos dalyvavimo išorės asignuotųjų pajamų valdyme;
- M. kadangi į TIS pirmą kartą įtrauktos nuostatos, susijusios su bendradarbiavimu ir institucijų dialogu derybų dėl DFP metu, ir jomis siekiama sudaryti sąlygas įgyvendinti Sutartyje nustatytus reikalavimus, pagal kuriuos institucijos turi imtis visų būtinų priemonių siekdamas palengvinti DFP priėmimą ir skatinti konsultacijas ir savo pozicijų suderinimą biudžeto klausimais;
- N. kadangi TIS išlaikomos jau esamos nuostatos ir į jį įtrauktos naujos nuostatos dėl specialių priemonių, t. y. Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo, solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervo, prisitaikymo prie „Brexit“ rezervo, bendros maržos priemonės ir lankstumo priemonės, panaudojimo;
- O. kadangi TIS numatytos tolesnės tikslinės programavimo ir prognozių skaidrumo korekcijos;
- P. kadangi Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė apima naują ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę; kadangi, atsižvelgiant į pasiektą politinį susitarimą dėl Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės ir biudžeto valdymo institucijos dalyvavimą išorės asignuotųjų pajamų, gaunamų pagal tą priemonę, valdyme, derėtų priminti, kad reikalinga objektyvi, teisinga ir skaidri projektų, kurie bus finansuojami pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, atrankos teisinė tvarka, ir reikėtų pabrėžti regionų ir vietos valdžios institucijų vaidmenį padedant užtikrinti ekonomikos atsigavimą, kuris būtų simetriškas ne tik valstybių narių mastu, bet ir regionų mastu;
1. pritaria priede pateikiamo susitarimo sudarymui;
  2. paveda Pirmininkui pasirašyti susitarimą su Tarybos pirmininku ir Komisijos pirmininke ir pasirūpinti, kad jis būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
  3. paveda Pirmininkui perduoti šį sprendimą ir jo priedą Tarybai ir Komisijai susipažinti.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

PRIEDAS

**EUROPOS PARLAMENTO, EUROPOS SAJUNGOS TARYBOS IR EUROPOS KOMISIJOS TARPINSTITUCINIS
SUSITARIMAS DĖL BIUDŽETINĖS DRAUSMĖS, BENDRADARBIAVIMO BIUDŽETO KLAUSIMAIS IR
PATIKIMO FINANSŲ VALDYMO, TAIP PAT DĖL NAUJŲ NUOSAVŲ IŠTEKLIŲ, ĮSKAITANT VEIKSMŲ GAIRĖS
DĖL NAUJŲ NUOSAVŲ IŠTEKLIŲ NUSTATYMO**

EUROPOS PARLAMENTAS, EUROPOS SAJUNGOS TARYBA IR EUROPOS KOMISIJA

(toliau – Institucijos),

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 295 straipsnį,

SUSITARĖ:

1. Šio Susitarimo tikslas – užtikrinti biudžetinę drausmę, pagerinti metinės biudžeto procedūros veikimą bei Institucijų bendradarbiavimą biudžeto klausimais, užtikrinti patikimą finansų valdymą, įgyvendinti bendradarbiavimą ir nustatyti veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo 2021–2027 m. daugiamečių finansinės programos (toliau – 2021–2027 m. DFP) laikotarpiui, kad jų užtektų paskolai pagal Tarybos reglamentu (ES) 2020/...⁽¹⁾ (*) (toliau – EURI reglamentas) įsteigtą Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę grąžinti.

2. Biudžetinė drausmė, kaip nurodyta šiame Susitarime, taikoma visoms išlaidoms. Savo galiojimo laikotarpiu Institucijoms šis Susitarimas privalomas. Šio Susitarimo priedai yra jo sudedamoji dalis.

3. Šiuo Susitarimu nekeičiami Sutartyse, Tarybos reglamente (ES, Euratomas) 2020/...⁽²⁾ (***) (toliau – DFP reglamentas), Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES, Euratomas) 2018/1046⁽³⁾ (toliau – Finansinis reglamentas) ir Tarybos sprendime (ES, Euratomas) 2020/...⁽⁴⁾ (***) (toliau – Sprendimas dėl nuosavų išteklių) nustatyti atitinkami Institucijų biudžetiniai ir teisėkūros įgaliojimai ir juo nedaromas poveikis nacionalinių parlamentų įgaliojimams dėl nuosavų išteklių.

4. Bet kokiems šio Susitarimo pakeitimams būtinas bendras Institucijų susitarimas.

5. Šį Susitarimą sudaro keturios dalys:

— I dalyje pateikiamos nuostatos, susijusios su daugiamete finansine programa (DFP) ir teminėmis ir neteminėmis specialiomis priemonėmis,

— II dalis yra susijusi su tarpinstituciniu bendradarbiavimu biudžeto klausimais,

— III dalyje pateikiamos nuostatos, susijusios su Sąjungos lėšų patikimu finansiniu valdymu,

— IV dalyje pateikiamos nuostatos, susijusios su duomenų apie naudos gavėjus kokybe ir palyginamumu Sąjungos biudžeto apsaugos kontekste.

⁽¹⁾ ... m. ... d. Tarybos reglamentas (ES) 2020/..., kuriuo nustatoma Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė atsigavimui po COVID-19 krizės paremti (OL L ..., ..., p. ...).

^(*) OL: prašom tekste įrašyti dokumente ST 9971/20 (2020/0111(NLE)) esančio reglamento numerį, o atitinkamoje išnašoje – jo priėmimo datą, numerį ir OL nuorodą.

⁽²⁾ ... m. ... d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/..., kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiamečių finansinė programa (OL L [...], p. [...]).

^(**) OL: prašom tekste įrašyti dokumente ST 9970/20 (2018/0166(APP)) esančio reglamento numerį, o atitinkamoje išnašoje – jo priėmimo datą, numerį ir OL nuorodą.

⁽³⁾ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

⁽⁴⁾ ... m. ... d. Tarybos sprendimas (ES, Euratomas) 2020/... dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas (OL L ..., ..., p. ...).

^(***) OL: prašom tekste įrašyti dokumente ST 10046/20 (2018/0135(CNS)) esančio sprendimo numerį, o atitinkamoje išnašoje – jo priėmimo datą, numerį ir OL nuorodą.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

6. Šis Susitarimas įsigalioja ... m. ... .. d. (*) ir pakeičia 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo (5).

I DALIS

DFP IR SPECIALIOS PRIEMONĖS

A. SU DFP SUSIJUSIOS NUOSTATOS

7. Patikimo finansų valdymo tikslais Institucijos biudžeto procedūros ir Sąjungos bendrojo biudžeto priėmimo metu kuo labiau užtikrina, kad iki įvairioms DFP išlaidų kategorijoms nustatytų viršutinių ribų būtų paliktos pakankamos maržos, išskyrus išlaidų pakategorę „Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda“.

Mokėjimų asignavimų prognozių atnaujinimas

8. Bent iki 2027 m. Komisija kiekvienais metais atnauja mokėjimų asignavimų prognozes. Tose atnaujintose prognozėse atsižvelgiama į visą susijusią informaciją, įskaitant biudžeto asignavimų įsipareigojimus ir biudžeto asignavimų mokėjimams realų vykdymą, taip pat į vykdymo prognozes. Jose taip pat atsižvelgiama į taisykles, kurios skirtos užtikrinti, kad mokėjimų asignavimai būtų tinkamai vykdomi pagal įsipareigojimų asignavimus ir Sąjungos bendrųjų nacionalinių pajamų (BNP) augimo prognozes.

B. SU TEMINĖMIS IR NETEMINĖMIS SPECIALIOMIS PRIEMONĖMIS SUSIJUSIOS NUOSTATOS

Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas

9. Komisija pateikia pasiūlymą mobilizuoti Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšas, kai įvykdomos atitinkamame pagrindiniame teisės akte nustatytos to fondo mobilizavimo sąlygos. Sprendimą mobilizuoti Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšas Europos Parlamentas ir Taryba priima kartu.

Pateikdama pasiūlymą dėl sprendimo mobilizuoti Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšas, Komisija tuo pačiu metu Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia pasiūlymą dėl perkėlimo į atitinkamas biudžeto eilutes.

Su Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondu susiję perkėlimai atliekami pagal Finansinį reglamentą.

Solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervas

10. Kai Komisija mano, kad yra įvykdytos Solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervo lėšų mobilizavimo sąlygos, ji Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia pasiūlymą dėl lėšų perkėlimo iš to rezervo į atitinkamas biudžeto eilutes pagal Finansinį reglamentą.

Sprendimą mobilizuoti sumas pagal DFP reglamento 9 straipsnio 1 dalies a punktą Europos Parlamentas ir Taryba priima kartu, remdamiesi Komisijos pasiūlymu pagal atitinkamą pagrindinį teisės aktą.

Prieš pateikdama pasiūlymą dėl lėšų perkėlimo iš Solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervo pagal DFP reglamento 9 straipsnio 1 dalies b punktą, Komisija išnagrinėja galimybės perskirstyti asignavimus apimtį.

Prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervas

11. Kai įvykdomos atitinkamame teisės akte nustatytos Prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervo lėšų mobilizavimo sąlygos, Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia pasiūlymą dėl lėšų perkėlimo į atitinkamas biudžeto eilutes.

Su Prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervu susiję lėšų perkėlimai atliekami pagal Finansinį reglamentą.

Bendros maržos priemonė

(*) OL: prašom įrašyti šio Susitarimo paskutinio pasirašymo datą.

(5) OL C 373, 2013 12 20, p. 1.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

12. Komisija dėl biudžeto projekto arba taisomojo biudžeto projekto gali pasiūlyti mobilizuoti sumas, atitinkančias visas DFP reglamento 11 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a ir c punktuose nurodytas maržas arba jų dalį. Sumas, nurodytas to reglamento 11 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos c punkte, Komisija siūlo mobilizuoti prieš tai nuodugnai išanalizavusi visas kitas finansines galimybes.

Tas sumas gali mobilizuoti Europos Parlamentas ir Taryba, vykdydami Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 314 straipsnyje nustatytą biudžeto procedūrą.

Lankstumo priemonė

13. Pasiūlymą mobilizuoti Lankstumo priemonės lėšas Komisija pateikia išnagrinėjusi visas galimybes perskirstyti asignavimus išlaidų kategorijoje, kurioje yra reikalingos papildomos išlaidos.

Tame pasiūlyme nurodomi finansuoti poreikiai ir suma. Toks pasiūlymas gali būti pateiktas dėl biudžeto projekto arba taisomojo biudžeto projekto.

Lankstumo priemonės lėšas gali mobilizuoti Europos Parlamentas ir Taryba, vykdydami SESV 314 straipsnyje nustatytą biudžeto procedūrą.

II DALIS

TARPINSTITUCINIO BENDRADARBIAVIMO BIUDŽETO KLAUSIMAI TOBULINIMAS

A. TARPINSTITUCINIO BENDRADARBIAVIMO PROCEDŪRA

14. Tarpinstitucinis bendradarbiavimas biudžeto procedūros metu išsamiai apibūdintas I priede.

15. Atsižvelgdamos į SESV 312 straipsnio 5 dalį, Institucijos imasi priemonių, kurių reikia siekiant palengvinti naujos DFP priėmimą arba jos peržiūrą pagal SESV 312 straipsnio 2 dalyje nurodytą specialią teisėkūros procedūrą. Tokios priemonės apims Europos Parlamento ir Tarybos reguliarius susitikimus ir keitimąsi informacija, ir Institucijų pirmininkų susitikimus Komisijos iniciatyva, kaip nustatyta SESV 324 straipsnyje, siekiant skatinti Institucijų konsultacijas ir pozicijų suderinimą. Kai pateikiamas pasiūlymas dėl naujos DFP arba jos esminės peržiūros, Institucijos sieks nustatyti konkrečią jų bendradarbiavimo ir dialogo tvarką, taikytiną visos procedūros metu iki jos priėmimo.

Biudžeto skaidrumas

16. Komisija parengia metinę ataskaitą, pridedamą prie Sąjungos bendrojo biudžeto, kurioje pateikiama visa turima nekonfidenciali informacija, susijusi su:

- a) Sąjungos turtu ir išipareigojimais, be kita ko, atsirandančiais dėl Sąjungos, laikantis jai Sutartimis suteiktų įgaliojimų, vykdomų skolinimosi ir skolinimo operacijų;
- b) Europos plėtros fondo⁽⁶⁾, Europos finansinio stabilumo fondo, Europos stabilumo mechanizmo ir kitų galimų būsimų mechanizmų pajamomis, išlaidomis, turtu ir išipareigojimais;
- c) valstybių narių vykdančią bendradarbiavimą patirtomis išlaidomis, jei jos neįtrauktos į Sąjungos bendrąjį biudžetą;
- d) klimato srities išlaidomis, remiantis Komisijos nustatyta veiksminga metodika ir, kai taikoma, vadovaujantis sektoriniais teisės aktais dėl klimatui skirtų išlaidų ir jų panaudojimo rezultatų stebėsenos, siekiant įgyvendinti bendrąjį tikslą – bent 30 % Sąjungos biudžeto ir Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės išlaidų bendros sumos skirti klimato srities tikslams įgyvendinti, atsižvelgiant į finansavimo pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę laipsniško nutraukimo poveikį ir, jei įmanoma, atskiriant klimato kaitos švelninimą ir prisitaikymą prie jos.

Jei įgyvendinant vieną ar daugiau atitinkamų programų daroma pažanga siekiant klimatui skirtų išlaidų tikslo yra nepakankama, Institucijos, atsižvelgdamos į savo pareigas ir atitinkamus teisės aktus, konsultuosios tarpusavyje dėl tinkamų priemonių, kurių reikia imtis siekiant užtikrinti, kad Sąjungos klimato srities tikslams skirtos išlaidos per visą

⁽⁶⁾ Kaip išdėstyta Taryboje posėdžiavusių Europos Sąjungos valstybių narių vyriausybės atstovų vidaus susitarime dėl Europos Sąjungos pagalbos finansavimo pagal 2014–2020 m. daugiamečių finansinę programą vadovaujantis AKR ir ES partnerystės susitarimu ir dėl finansinės paramos skyrimo užjūrio šalims ir teritorijoms, kurioms taikoma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo ketvirtoji dalis (OL L 210, 2013 8 6, p. 1), ir ankstesniuose vidaus susitarimuose.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

2021–2027 m. DFP laikotarpį atitiktų bent 30 % Sąjungos biudžeto ir Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės išlaidų bendros sumos;

- e) išlaidomis, kuriomis prisidedama prie biologinės įvairovės nykimo sustabdymo ir apgręžimo remiantis veiksminga, skaidria ir išsamia metodika, Komisijos nustatyta bendradarbiaujant su Europos Parlamentu ir Taryba ir, kai taikoma, vadovaujantis sektoriniais teisės aktais, siekiant dirbti, kad būtų įgyvendintas užmojis biologinės įvairovės tikslams 2024 m. skirti 7,5 %, o 2026 m. ir 2027 m. – po 10 % metinių išlaidų pagal DFP, taip pat atsižvelgiant į esamų klimato ir biologinės įvairovės tikslų sutapimus;
- f) moterų ir vyrų lygybės, taip pat teisių ir lygių galimybių visiems skatinimu įgyvendinant ir stebint atitinkamas programas ir tų tikslų integravimu, taip pat lyčių aspekto integravimu, be kita ko, sustiprinant poveikio lytims vertinimą poveikio vertinimuose ir vertinimuose pagal geresnio reglamentavimo sistemą. Komisija išnagrinės, kaip parengti metodiką atitinkamoms išlaidoms programos lygmeniu įvertinti 2021–2027 m. DFP. Komisija tą metodiką pradės naudoti iš karto, kai ji bus parengta. Ne vėliau kaip 2023 m. sausio 1 d. Komisija išbandys tos metodikos įgyvendinamumą ją taikydama tam tikroms centralizuotai valdomoms programoms. Laikotarpio viduryje bus išnagrinėta, ar likusiu 2021–2027 m. DFP laikotarpiu tą metodiką galima taikyti ir kitoms programoms;
- g) Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimas visose atitinkamose Sąjungos programose pagal 2021–2027 m. DFP.

Pirmos pastraipos d ir e punktuose nurodytose veiksmingose metodikose, jei įmanoma, bus pateikta nuoroda į Sąjungos biudžeto įnašą į Europos žaliąjį kursą, kuriame numatytas ir žalos nedarymo principas.

Pirmos pastraipos d punkte nurodyta veiksminga metodika bus skaidri, išsami, orientuota į rezultatus ir grindžiama veiklos rezultatais, apims kasmetines Komisijos konsultacijas su Europos Parlamentu ir Taryba, ir joje bus nurodytos atitinkamos priemonės, kurių reikia imtis, jei pažanga siekiant taikytinų tikslų yra nepakankama.

Nė viena iš šiame punkte nurodytų metodikų neturėtų užkrauti pernelyg didelės administracinės naštos projektų vykdytojams ar naudos gavėjams.

17. Komisija parengia metinę Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės įgyvendinimo ataskaitą. Toje metinėje ataskaitoje pateikiama turima nekonfidenciali informacija, susijusi su:

- turtu ir įsipareigojimais, atsirandančiais dėl skolinimosi ir skolinimo operacijų, vykdomų pagal Sprendimo dėl nuosavų išteklių 5 straipsnį,
- bendra pajamų, praėjusiais metais asignuotų Sąjungos programoms įgyvendinant Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę, suma, suskirstyta pagal programas ir biudžeto eilutes,
- pasiskolintų lėšų įnašu siekiant Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės ir konkrečių Sąjungos programų tikslų.

B. FINANSINIŲ NUOSTATŲ ĮTRAUKIMAS Į TEISĖKŪROS PROCEDŪRA PRIIMAMUS AKTUS

18. Kiekviename pagal įprastą teisėkūros procedūrą priimtame ir su daugiamete programa susijusiame teisės akte pateikiama nuostata, kurioje teisės aktų leidėjas nustato programos finansinį paketą.

Ta suma yra svarbiausia orientacinė suma Europos Parlamentui ir Tarybai metinės biudžeto procedūros metu.

DFP reglamento II priede nurodytų programų svarbiausia orientacinė suma automatiškai padidinama papildomais asignavimais, nurodytais DFP reglamento 5 straipsnio 1 dalyje.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

Europos Parlamentas ir Taryba bei Komisija, rengdama biudžeto projektą, įsipareigoja visą atitinkamos programos trukmės laikotarpį nenukrypti nuo tos sumos daugiau kaip 15 %, išskyrus atvejus, kai atsiranda naujų objektyvių ilgalaikių aplinkybių, kurios pagrindžiamos aiškiais ir tiksliai apibrėžtomis priežastimis, atsižvelgiant į programos įgyvendinimo rezultatus, visų pirma remiantis įvertinimais. Bet koks dėl tokio nuokrypio atsiradęs padidėjimas neviršija atitinkamai išlaidų kategorijai nustatytos viršutinės ribos, nedarant poveikio DFP reglamente ir šiame Susitarime nurodytų priemonių naudojimui.

Ketvirta pastraipa netaikoma papildomiems asignavimams, nurodytiems trečioje pastraipoje.

Šis punktas netaikomas pagal įprastą teisėkūros procedūrą patvirtintiems ir iš anksto kiekvienai valstybei narei paskirstytiems sanglaudai skirtiems asignavimams, turintiems viso programos trukmės laikotarpio finansinį paketą, ir didelio masto projektams, nurodytiems DFP reglamento 18 straipsnyje.

19. Teisiškai privalomuose Sąjungos aktuose, susijusiuose su daugiametėmis programomis, kurie priimti ne pagal įprastą teisėkūros procedūrą, nenurodoma „reikalinga laikoma suma“.

Jei Taryba nori įtraukti finansinę orientacinę sumą, ta suma laikoma teisės aktų leidėjo valios išraiška ir neturi įtakos SESV nustatytiems Europos Parlamento ir Tarybos biudžetiniams įgaliojimams. Nuostata šiuo tikslu įtraukiama į visus teisiškai privalomus Sąjungos aktus, kuriuose nurodyta tokia finansinė orientacinė suma.

C. SU ŽUVININKYSTĖS SUSITARIMAIS SUSIJUSIOS IŠLAIDOS

20. Su žuvininkystės susitarimais susijusioms išlaidoms taikomos toliau pateikiamos specialios taisyklės.

Komisija įsipareigoja nuolat pranešti Europos Parlamentui apie pasirengimą deryboms dėl žuvininkystės susitarimų ir jų eigą, įskaitant tų susitarimų poveikį biudžetui.

Su žuvininkystės susitarimais susijusios teisėkūros procedūros metu Institucijos įsipareigoja visapusiškai stengtis užtikrinti, kad visos procedūros būtų vykdomos kuo greičiau.

Biudžete numatytos sumos, skirtos naujiems žuvininkystės susitarimams arba atnaujintiems žuvininkystės susitarimams, kurie įsigalioja po atitinkamų finansinių metų sausio 1 d., įrašomos į rezervą.

Jei paaiškėja, kad su žuvininkystės susitarimais susijusių asignavimų, įskaitant rezervą, nepakanka, Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai reikiamą informaciją apie tokią padėtį lėmusias priežastis ir priemones, kurias būtų galima priimti laikantis nustatytų procedūrų. Prireikus Komisija siūlo atitinkamas priemones.

Kas ketvirtį Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai išsamią informaciją apie galiojančių žuvininkystės susitarimų įgyvendinimą ir finansines prognozes likusiai metų daliai.

21. Nedarant poveikio atitinkamai procedūrai, kuria reglamentuojamos derybos dėl žuvininkystės susitarimų, Europos Parlamentas ir Taryba įsipareigoja, laikydamiesi bendradarbiavimo biudžeto srityje principų, laiku pasiekti susitarimą dėl tinkamo žuvininkystės susitarimų finansavimo.

D. BENDROS UŽSIENIO IR SAUGUMO POLITIKOS (BUSP) FINANSAVIMAS

22. Visa BUSP veiklos išlaidų suma įtraukiama į vieną biudžeto skyrių, pavadintą BUSP. Ta suma padengiamos realios numatomos reikmės, įvertintos rengiant biudžeto projektą pagal Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) kasmet sudaromas prognozes. Nenumatytiems veiksams padengti paliekama pagrįsta marža. Į rezervą negali būti įtraukiamos jokios lėšos.

23. Kalbant apie BUSP išlaidas, kurios pagal Europos Sąjungos sutarties 41 straipsnį įtrauktos į Sąjungos biudžetą, Institucijos Taikinimo komitete, kaip nurodyta SESV 314 straipsnio 5 dalyje, ir vadovaudamasi Komisijos parengtu biudžeto projektu kiekvienais metais stengiasi pasiekti susitarimą dėl veiklos išlaidų sumos ir dėl tos sumos paskirstymo BUSP biudžeto skyriaus straipsniams. Nepasiekus susitarimo, laikoma, kad Europos Parlamentas ir Taryba įtraukia į biudžetą ankstesniame biudžete buvusią sumą arba biudžeto projekte pasiūlytą sumą, priklausomai nuo to, kuri iš šių sumų yra mažesnė.

Visa BUSP veiklos išlaidų suma paskirstoma BUSP biudžeto skyriaus straipsniams, kaip siūloma trečioje pastraipoje. Į kiekvieną straipsnį įtraukiami jau patvirtinti veiksmai, taip pat numatyti, bet dar nepatvirtinti veiksmai ir sumos būsiamiems, t. y. dar nenumatytiems, veiksams, kuriuos Taryba patvirtins atitinkamais finansiniais metais.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

BUSP biudžeto skyriaus straipsniai, į kuriuos įrašytini BUSP veiksmai, galėtų būti tokie:

- svarbiausios atskiros misijos, kaip nurodyta Finansinio reglamento 52 straipsnio 1 dalies g punkte,
- kitos misijos (krizių valdymo operacijos, konfliktų prevencija, sprendimas ir stabilizavimas bei taikos ir saugumo procesų stebėjimas ir įgyvendinimas),
- ginklų neplatšinimas ir nusiginklavimas,
- neatidėliotinos priemonės,
- parengiamosios ir tolesnės priemonės,
- Europos Sąjungos specialieji įgaliotiniai.

Kadangi Komisija pagal Finansinį reglamentą turi įgaliojimus savarankiškai perkelti asignavimus iš vieno BUSP biudžeto skyriaus straipsnio į kitą, atitinkamai užtikrinamas sparčiam BUSP veiksmų įgyvendinimui reikalingas lankstumas. Jeigu per finansinius metus BUSP biudžeto skyriaus sumos nepakanka reikalingoms išlaidoms padengti, Europos Parlamentas ir Taryba stengiasi skubos tvarka rasti sprendimą, remdamiesi Komisijos pasiūlymu.

24. Kiekvienais metais vyriausiasis įgaliotinis konsultuojasi su Europos Parlamentu dėl perspektyvų dokumento, kuris perduodamas ne vėliau kaip atitinkamų metų birželio 15 d. ir kuriame išdėstomi pagrindiniai BUSP aspektai ir esminės pasirinkimo galimybės, įskaitant finansinį poveikį Sąjungos biudžetui, n-1 metais pradėtų priemonių vertinimą ir BUSP koordinavimą ir papildomumą su kitomis Sąjungos išorės finansinėmis priemonėmis įvertinimą. Be to, vyriausiasis įgaliotinis reguliariai teikia informaciją Europos Parlamentui, ne rečiau kaip penkis kartus per metus surengdamas bendrus konsultacijų posėdžius, kurie yra įprasto politinio dialogo BUSP klausimais dalis ir dėl kurių turi būti susitarta ne vėliau kaip kiekvienų metų lapkričio 30 d. Dėl dalyvavimo tuose posėdžiuose atitinkamai sprendžia Europos Parlamentas ir Taryba, atsižvelgdami į informacijos, kuria keičiamasi tuose posėdžiuose, tikslą ir pobūdį.

Komisija kviečiama dalyvauti tuose posėdžiuose.

Jei Taryba priima su išlaidomis susijusį sprendimą BUSP srityje, vyriausiasis įgaliotinis nedelsdamas ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per penkias darbo dienas po priėmimo Europos Parlamentui siunčia numatytų išlaidų, visų pirma susijusių su tvarkaraščiu, įdarbintu personalu, patalpų ir kitos infrastruktūros naudojimu, transporto priemonėmis, mokymo poreikiais ir saugumo priemonėmis, sąmatą (toliau – finansinė pažyma).

Kas ketvirtį Komisija praneša Europos Parlamentui ir Tarybai apie BUSP veiksmų įgyvendinimą ir finansines prognozes likusiam finansinių metų laikotarpiui.

E. INSTITUCIJŲ DALYVAVIMAS SPRENDŽIANT VYSTYMO SI POLITIKOS KLAUSIMUS

25. Komisija užmezga neformalų dialogą su Europos Parlamentu vystymosi politikos klausimais.

III DALIS

PATIKIMAS SAJUNGOS LĖŠŲ FINANSINIS VALDYMAS

A. FINANSINIS PROGRAMAVIMAS

26. Komisija du kartus per metus, pirmą kartą – kartu su dokumentais, pateikiamais su biudžeto projektu, o antrą kartą – priėmus Sąjungos bendrąjį biudžetą, pateikia išsamų DFP 1, 2 išlaidų kategorijų (išskyrus išlaidų pakategorę „Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda“), 3 išlaidų kategorijos („Aplinka ir klimato politika“ ir „Jūrų politika ir žuvininkystė“), 4, 5 ir 6 išlaidų kategorijų finansinio programavimo dokumentą. Tame pagal išlaidų kategorijas, politikos sritis ir biudžeto eilutes suskirstytame programavimo dokumente turėtų būti nurodyta:

a) galiojantys teisės aktai, atskiriant daugiametes programas ir metinius veiksmus:

- i) daugiamečių programų atveju Komisija turėtų nurodyti procedūrą, pagal kurią jos buvo priimtos (įprasta ar speciali teisėkūros procedūra), jų trukmę, visą finansinį paketą ir administracinėms išlaidoms skirtą dalį,
- ii) DFP reglamento II priede nurodytų daugiamečių programų atveju Komisija turėtų skaidriai nurodyti papildomus asignavimus pagal DFP reglamento 5 straipsnį,

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

- iii) metinių veiksmų (susijusių su bandomaisiais projektais, parengiamaisiais veiksmais ir agentūromis) ir veiksmų, finansuojamų pagal Komisijos prerogatyvas, atveju Komisija turėtų pateikti daugiametes sąmatas;
- b) dar nepriimti pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų: tebesvarstomi Komisijos pasiūlymai, nurodant paskutinius atnaujinimus.

Komisija turėtų apsvarstyti, kaip būtų galima kryžminėmis nuorodomis susieti finansinio programavimo dokumentą ir teisėkūros programų sudarymo dokumentą, kad būtų galima pateikti tikslesnių ir patikimesnių prognozių. Kiekvieną kartą teikdama pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto Komisija turėtų nurodyti, ar jis įtrauktas į programavimo dokumentą, perduodamą biudžeto projekto pateikimo metu arba galutinai priėmus biudžetą. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai turėtų pranešti visų pirma apie:

- a) visus naujus teisėkūros procedūra priimtus aktus ir visus rengiamus pasiūlymus, kurie buvo pateikti, tačiau nebuvo įtraukti į programavimo dokumentą, perduodamą kartu su biudžeto projektu arba galutinai priėmus biudžetą (nurodant atitinkamas sumas);
- b) Komisijos metinėje teisėkūros darbo programoje numatytus teisės aktus, nurodant, ar veiksmai gali turėti finansinių pasekmių.

Prireikus Komisija turėtų nurodyti, ar dėl naujų pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų gali reikėti perprogramavimo.

B. AGENTŪROS IR EUROPOS MOKYKLOS

27. Prieš pateikdama pasiūlymą dėl naujos agentūros steigimo, Komisija turėtų parengti patikimą, išsamų ir objektyvų poveikio vertinimą atsižvelgdama, *inter alia*, į būtiniausių darbuotojų skaičių ir gebėjimų poreikius, ekonominės naudos aspektus, subsidiarumą ir proporcingumą, poveikį nacionalinei ir Sąjungos veiklai ir poveikį atitinkamos išlaidų kategorijos biudžetui. Remdamiesi ta informacija ir nedarydami poveikio teisėkūros procedūroms, kuriomis reglamentuojamas agentūros įsteigimas, Europos Parlamentas ir Taryba, laikydami bendradarbiavimo biudžeto srityje principų, išsipareigoja laiku pasiekti susitarimą dėl siūlomos agentūros finansavimo.

Taikomi tokie procedūriniai etapai:

- pirma, Komisija sistemingai pateikia bet kokią pasiūlymą dėl naujos agentūros įsteigimo per pirmąjį trilogą po jos pasiūlymo priėmimo, pateikia finansinę pažymą, pridėdamą prie pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siūloma įsteigti agentūrą, ir nurodo jo pasekmes likusiu finansinio programavimo laikotarpiu,
- antra, teisėkūros proceso metu Komisija padeda teisės aktų leidėjui įvertinti finansines pasiūlytų pakeitimų pasekmes. Tos finansinės pasekmės turėtų būti svarstomos atitinkamų trilogų teisėkūros klausimais metu,
- trečia, iki teisėkūros proceso pabaigos Komisija pateikia atnaujintą finansinę pažymą, kurioje atsižvelgiama į galimus teisės aktų leidėjo pakeitimus; ta galutinė finansinė pažyma įtraukiama į baigiamojo trilogų teisėkūros klausimais darbotvarkę ir ją oficialiai patvirtina teisės aktų leidėjas. Ji taip pat įtraukiama į tolesnio trilogų biudžeto klausimais, kuris skubiais atvejais gali būti rengiamas supaprastintos formos, darbotvarkę siekiant susitarti dėl finansavimo,
- ketvirta, trilogų metu pasiektas susitarimas, kuriame atsižvelgiama į Komisijos biudžeto vertinimą, susijusį su teisėkūros proceso turiniu, patvirtinamas bendroje deklaracijoje. Tam susitarimui pagal savo darbo tvarkos taisykles turi pritarti Europos Parlamentas ir Taryba.

Tokia pat procedūra būtų taikoma visiems teisės akto dėl agentūros pakeitimams, kurie turėtų įtakos atitinkamos agentūros ištekliams.

Jei agentūros užduotys būtų gerokai pakeistos nepakeitus teisės akto, kuriuo įsteigiama atitinkama agentūra, Komisija apie tai praneša Europos Parlamentui ir Tarybai pateikdama patikslintą finansinę pažymą, kad Europos Parlamentas ir Taryba galėtų laiku pasiekti susitarimą dėl agentūros finansavimo.

28. Biudžeto procedūros metu turėtų būti tinkamai atsižvelgiama į atitinkamas bendro požiūrio, pateikiamo 2012 m. liepos 19 d. pasirašyto Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos bendro pareiškimo dėl decentralizuotų agentūrų priede, nuostatas.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

29. Kai Valdytojų taryba numato įsteigti naują Europos mokyklą, panaši procedūra turi būti taikoma *mutatis mutandis* siekiant įvertinti poveikį Sąjungos biudžetui.

IV DALIS

SAJUNGOS BIUDŽETO APSAUGA: DUOMENŲ APIE NAUDOS GAVĖJUS KOKYBĖ IR PALYGINAMUMAS

30. Atsižvelgiant į Europos Parlamento prašymus ir atsakant į 2020 m. liepos 17–21 d. Europos Vadovų Tarybos išvadų 24 punktą, siekiant sustiprinti Sąjungos biudžeto ir Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės apsaugą nuo sukčiavimo ir pažeidimų, Institucijos susitaria kontrolės ir audito tikslais nustatyti standartizuotas priemones informacijai ir duomenims apie galutinius Sąjungos finansavimo gavėjus ir naudos gavėjus rinkti, palyginti ir apibendrinti.

31. Siekiant užtikrinti veiksmingą kontrolę ir auditą, būtina rinkti duomenis apie tuos, kurie galiausiai gauna tiesioginę arba netiesioginę naudą iš Sąjungos finansavimo, kuriam taikomas pasidalijamasis valdymas, ir iš projektų bei reformų, remiamų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė, įskaitant duomenis apie finansavimo gavėjų tikruosius savininkus. Su tokių duomenų rinkimu ir tvarkymu susijusios taisyklės turės atitikti taikytinas duomenų apsaugos taisykles.

32. Siekiant sustiprinti Sąjungos biudžeto apsaugą, Komisija suteiks galimybę naudotis integruota ir sąveikia informacine ir stebėsenos sistema, apimančia bendrąją duomenų gavybos ir rizikos įvertinimo priemonę, kad būtų galima turėti prieigą prie 31 punkte nurodytų duomenų ir juos analizuoti siekiant užtikrinti bendrą taikymą valstybėse narėse. Ta sistema būtų užtikrinami veiksmingi patikrinimai, ar nėra interesų konfliktų, pažeidimų, dvigubo finansavimo problemų ir bet koks netinkamo lėšų panaudojimo. Komisija, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) ir kitos Sąjungos tyrimų ir kontrolės įstaigos turėtų turėti būtiną prieigą prie tų duomenų, kad jos galėtų vykdyti savo priežiūros funkcijas, susijusias su kontrole ir auditu, kuriuos visų pirma turi vykdyti valstybės narės, kad nustatytų pažeidimus ir atliktų administracinius tyrimus dėl atitinkamo Sąjungos finansavimo netinkamo naudojimo ir galėtų susidaryti tikslų vaizdą apie jo paplitimą.

33. Nedarant poveikio Institucijų prerogatyvoms pagal Sutartis, Institucijos išsipareigoja su atitinkamais pagrindiniais teisės aktais susijusios teisėkūros procedūros metu lojaliai bendradarbiauti, kad užtikrintų tolesnę veiklą, susijusią su 2020 m. liepos 17–21 d. Europos Vadovų Tarybos išvadomis, laikantis šioje dalyje apibūdinto požiūrio.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

Tarybos vardu

Pirmininkas

Komisijos vardu

Pirmininkas

_____

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

I PRIEDAS

TARPINSTITUCINIS BENDRADARBIAVIMAS BIUDŽETO PROCEDŪROS METU

A dalis. Biudžeto procedūros tvarkaraštis

1. Kasmėt, iki biudžeto procedūros pradžios likus pakankamai laiko, Institucijos, laikydamosi esamos praktikos, susitaria dėl pragmatiško tvarkaraščio.
2. Siekiant užtikrinti, kad Europos Parlamentas ir Taryba galėtų veiksmingai vykdyti savo prerogatyvas biudžeto srityje, pozicijos dėl biudžeto, perkėlimai ar kiti pranešimai, kuriuos pateikus pradėdami skaičiuoti terminai, pateikiami deramai atsižvelgiant į visus darbo pertraukų laikotarpius, apie kurių datas tos institucijos yra tinkamu laiku viena kitą informavusios per atitinkamas savo tarnybas.

B dalis. Biudžeto procedūros prioritetai

3. Tinkamu laiku prieš Komisijai priimant biudžeto projektą sušaukiamas trilogas, kuriame, remiantis Komisijos pagal 37 punktą pateikta informacija, aptariami galimi ateinančių finansinių metų biudžeto prioritetai ir visi vykdant einamųjų finansinių metų biudžetą kylantys klausimai.

C dalis. Biudžeto projekto parengimas ir sąmatų atnaujinimas

4. Institucijų, išskyrus Komisiją, prašoma iki kovo mėn. pabaigos patvirtinti savo sąmatas.
5. Komisija kasmet pateikia biudžeto projektą, kuriame nurodomi faktiniai Sąjungos finansavimo poreikiai.

Jame atsižvelgiama į:

- a) valstybių narių pateiktas prognozes dėl struktūrinių fondų;
  - b) gebėjimus panaudoti asignavimus kartu siekiant išlaikyti griežtą asignavimų įsipareigojimams ir asignavimų mokėjimams santykį;
  - c) galimybes pradėti naują politiką vykdant bandomuosius projektus, naujus parengiamuosius veiksmus, ar juos abu, arba tęsiant besibaigiančius daugiamečius veiksmus, įvertinus, ar įmanoma užtikrinti, kad bus priimtas pagrindinis teisės aktas, kaip apibrėžta Finansiniame reglamente (pagrindinio teisės akto apibrėžtis, pagrindinio teisės akto būtinybė vykdymui ir išimtis);
  - d) būtinybę užtikrinti, kad visi išlaidų pokyčiai, palyginti su ankstesniais metais, atitiktų biudžetinės drausmės apribojimus.
6. Institucijos kiek įmanoma stengiasi į biudžetą neįtraukti punktų, pagal kuriuos veiklai skiriamos nereikšmingos išlaidų sumos.
  7. Europos Parlamentas ir Taryba taip pat įsipareigoja atsižvelgti į galimybių vykdyti Komisijos projektuose pateiktą biudžetą ir galimybių, susijusių su einamųjų finansinių metų biudžeto vykdymu, vertinimą.
  8. Siekdami patikimai valdyti finansus ir dėl esminių pokyčių biudžeto nomenklatūros antraštinėse dalyse ir skyriuose, susijusiuose su Komisijos tarnybų įsipareigojimais teikti valdymo ataskaitas, poveikio Europos Parlamentas ir Taryba įsipareigoja taikinimo procedūros metu su Komisija aptarti visus esminius pokyčius.
  9. Siekdami lojalaus ir patikimo institucijų bendradarbiavimo, Europos Parlamentas ir Taryba įsipareigoja visos biudžeto procedūros metu ir visų pirma visą taikinimo laikotarpį visais lygiais per savo atitinkamus derybininkus reguliariai ir aktyviai palaikyti ryšius siekiant susitarti. Europos Parlamentas ir Taryba įsipareigoja užtikrinti, kad oficialiu ir neoficialiu lygiais būtų laiku ir nuolat abipusiai keičiamasi susijusia informacija ir dokumentais, taip pat prirėkus taikinimo laikotarpiu bendradarbiaujant su Komisija rengti techninius arba neformalius posėdžius. Komisija užtikrina, kad Europos Parlamentas ir Taryba turėtų vienodas galimybes laiku susipažinti su informacija ir dokumentais.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

10. Kol bus sušauktas Taikinimo komitetas, Komisija prirėikus pagal SESV 314 straipsnio 2 dalį gali pateikti biudžeto projekto taisomuosius raštus, įskaitant taisomąjį raštą, kuriuo visų pirma atnaujinamos išlaidų žemės ūkiui sąmatos. Gavusi informacijos apie atnaujinimus, Komisija ją iš karto pateikia svarstyti Europos Parlamentui ir Tarybai. Ji nurodo Europos Parlamentui ir Tarybai visas tinkamai pagrįstas priežastis, kurių jie gali paprašyti.

D dalis. Biudžeto procedūra iki taikinimo procedūros

11. Trilogas sušaukiamas likus pakankamai laiko iki svarstymo Taryboje, kad Institucijos galėtų pasikeisti nuomonėmis dėl biudžeto projekto.
12. Kad Komisija galėtų laiku įvertinti Europos Parlamento ir Tarybos numatytų pakeitimų, kuriais sukuriama nauji arba tęsiami esami parengiamieji veiksmai ar bandomieji projektai, įgyvendinamumą, Europos Parlamentas ir Taryba praneša Komisijai apie savo ketinimus tuo klausimu, kad pirmoji diskusija galėtų vykti jau to trilogu metu.
13. Trilogas gali būti sušaukiamas prieš balsavimą Europos Parlamento plenariniame posėdyje.

E dalis. Taikinimo procedūra

14. Jeigu Europos Parlamentas priima Tarybos pozicijos pakeitimus, Tarybos pirmininkas per tą patį plenarinį posėdį atkreipia dėmesį į abiejų institucijų pozicijų skirtumus ir duoda savo sutikimą Europos Parlamento pirmininkui nedelsiant sušaukti Taikinimo komitetą. Raštas, kuriuo šaukiamas Taikinimo komitetas, išsiunčiamas ne vėliau kaip pirmąją savaitės po parlamentinės mėnesinės sesijos, per kurią buvo balsuojama plenariniame posėdyje, darbo dieną, o taikinimo procedūros laikotarpis prasideda kitą dieną. Dvidešimt vienos dienos laikotarpis skaičiuojamas pagal Tarybos reglamentą (EEB, Euratomas) Nr. 1182/71 ⁽¹⁾.
15. Jei Taryba negali pritarti visiems Europos Parlamento priimtiems pakeitimams, ji savo poziciją turėtų patvirtinti raštu, kuris išsiunčiamas iki pirmojo taikinimo procedūros laikotarpio numatyto posėdžio. Tokiu atveju Taikinimo komitetas tęsia darbą tolesniuose punktuose nustatytais sąlygomis.
16. Taikinimo komitetui kartu pirmininkauja Europos Parlamento ir Tarybos atstovai. Taikinimo komiteto posėdžiams pirmininkauja posėdį rengiančios institucijos bendrapirmininkis. Vadovaudamasi savo darbo tvarkos taisyklėmis, kiekviena institucija paskiria savo dalyvius kiekvienam posėdžiui ir nustato derybų įgaliojimus. Taikinimo komitete Europos Parlamentui ir Tarybai atstovaujama atitinkamu lygiu, kad kiekviena delegacija galėtų prisiimti politinius įsipareigojimus savo atitinkamos institucijos vardu ir kad galėtų būti padaryta faktinė pažanga siekiant galutinio susitarimo.
17. Pagal SESV 314 straipsnio 5 dalies antrą pastraipą Komisija dalyvauja Taikinimo komiteto posėdžiuose ir imasi visų reikiamų iniciatyvų, kad Europos Parlamento ir Tarybos pozicijos būtų suderintos.
18. Visos taikinimo procedūros metu vyksta trilogai įvairiais atstovavimo lygiais siekiant išspręsti likusius klausimus ir sudaryti sąlygas susitarimui Taikinimo komitete pasiekti.
19. Taikinimo komiteto ir trilogu posėdžiai pakaitomis vyksta Europos Parlamento ir Tarybos patalpose, kad būtų vienodai dalijamasi priemonėmis, įskaitant vertimo žodžiu priemones.
20. Taikinimo komiteto ir trilogu posėdžių datos iš anksto nustatomos Institucijų sutarimu.
21. Taikinimo komitetui pateikiamas bendras dokumentų rinkinys (informaciniai dokumentai), kuriame palyginami įvairūs biudžeto procedūros etapai ⁽²⁾. Tuose dokumentuose pateikiamos sumos pagal kiekvieną eilutę, DFP išlaidų kategorijų bendros sumos ir suvestinis dokumentas, kuriame nurodomos sumos ir pastabos dėl visų techniniu

⁽¹⁾ 1971 m. birželio 3 d. Tarybos reglamentas (EEB, Euratomas) Nr. 1182/71, nustatantis terminams, datoms ir laikotarpiams taikytinas taisykles (OL L 124, 1971 6 8, p. 1).

⁽²⁾ Įvairius etapus sudaro: einamųjų finansinių metų biudžetas (įskaitant priimtus taisomuosius biudžetus), pradinis biudžeto projektas, Tarybos pozicija dėl biudžeto projekto, Europos Parlamento pakeitimai dėl Tarybos pozicijos ir Komisijos pateikti taisomieji raštai (jeigu jų dar visiškai nepatvirtino Institucijos).

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

požiūriu diskutuotinomis laikomų biudžeto eilučių. Nedarant poveikio galutiniam Taikinimo komiteto sprendimui, specialiame dokumente išvardijamos visos biudžeto eilutės, kurios techniniu požiūriu laikomos nebediskutuotinomis⁽³⁾. Tie dokumentai klasifikuojami pagal biudžeto nomenklatūrą.

Prie Taikinimo komitetui skirtų informacinių dokumentų taip pat pridedami ir kiti dokumentai, įskaitant Komisijos raštą dėl Tarybos pozicijos ir Europos Parlamento pakeitimų įgyvendinamumo, ir visi kitų institucijų raštai dėl Tarybos pozicijos arba dėl Europos Parlamento pakeitimų.

22. Siekiant pasiekti susitarimą iki taikinimo procedūros laikotarpio pabaigos, trilogu metu:

- a) apibrėžiama derybų dėl sprendinių biudžeto klausimų sritis,
- b) patvirtinamas techniniu požiūriu nebediskutuotinomis laikomų biudžeto eilučių sąrašas, atsižvelgiant į galutinį susitarimą dėl viso finansinių metų biudžeto,
- c) aptariami a punkte nurodyti klausimai siekiant galimų susitarimų, kuriuos turi patvirtinti Taikinimo komitetas,
- d) sprendžiami teminiai klausimai, be kita ko, pagal DFP išlaidų kategorijas.

Preliminarios išvados daromos bendrai kiekvieno trilogu metu arba iš karto po jo, ir kartu susitariama dėl kito posėdžio darbotvarkės. Tas išvadas užregistruoja trilogą rengianti institucija ir, nedarant poveikio galutiniam Taikinimo komiteto sprendimui, po 24 valandų jos laikomos preliminariai patvirtintomis.

23. Taikinimo komitetui jo posėdžiuose pateikiamos trilogų išvados ir dokumentas galimam patvirtinimui, kartu pateikiamos biudžeto eilutės, dėl kurių buvo preliminariai sutarta trilogų metu.

24. SESV 314 straipsnio 5 dalyje numatytą bendrą projektą parengia Europos Parlamento ir Tarybos sekretoriatai, kuriems padeda Komisija. Jį sudaro perdavimo raštas, abiejų delegacijų pirmininkų adresuotas Europos Parlamento ir Tarybos pirmininkams, kuriame nurodoma Taikinimo komitete pasiekto susitarimo data, ir priedai, kuriuose pateikiama:

- a) pagal kiekvieną eilutę nurodomos visų biudžeto punktų sumos ir DFP išlaidų kategorijų sumų suvestinė,
- b) suvestinis dokumentas, kuriame nurodomos visų eilučių, pakeistų per taikinimo procedūrą, sumos ir galutinis tekstas,
- c) eilučių, kurios nebuvo pakeistos biudžeto projekto arba Tarybos pozicijos dėl jo atžvilgiu, sąrašas.

Taikinimo komitetas taip pat gali patvirtinti su biudžetu susijusias išvadas ir galimus bendrus pareiškimus.

25. Bendras projektas išverčiamas į oficialiąsias Sąjungos institucijų kalbas (tą atlieka Europos Parlamento tarnybos) ir pateikiamas Europos Parlamentui ir Tarybai patvirtinti per keturiolika dienų nuo susitarimo dėl 24 punkte nurodyto bendro projekto dienos.

Priėmus bendrą projektą, parengiama biudžeto redakcija atlikus teisinę lingvistinę peržiūrą, į ją įtraukiant bendro projekto priedus, kuriuose pateikiamos taikinimo procedūros metu nepakeistos biudžeto eilutės.

26. Trilogu ar taikinimo posėdį rengianti institucija Taikinimo komiteto posėdžiuose teikia vertimo žodžiu paslaugas vadovaudamasi tokiems posėdžiams taikoma visų kalbų vartojimo tvarka, o trilogu metu – *ad hoc* kalbų vartojimo tvarka.

Posėdį rengianti institucija užtikrina posėdžio dokumentų dauginimą ir platinimą.

Institucijų tarnybos bendradarbiauja, kad derybų rezultatai būtų registruojami siekiant parengti galutinę bendro projekto redakciją.

⁽³⁾ Techniniu požiūriu nebediskutuotina laikoma biudžeto eilutė – eilutė, dėl kurios nekyla Europos Parlamento ir Tarybos tarpusavio nesutarimų ir dėl kurios nebuvo pateiktas taisomasis raštas.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

F dalis. Taisomieji biudžetai

Bendrieji principai

27. Atsižvelgdamos į tai, kad taisomieji biudžetai dažnai yra skirti specialiams, o kartais – skubiems klausimams spręsti, Institucijos susitaria dėl toliau išdėstytų principų, kad užtikrintų tinkamą tarpinstitucinį bendradarbiavimą siekiant sklandaus ir greito sprendimų dėl taisomųjų biudžetų priėmimo, kiek įmanoma vengiant poreikio sušaukti taikinimo posėdį dėl taisomųjų biudžetų.
28. Kiek įmanoma, Institucijos siekia riboti taisomųjų biudžetų skaičių.

Tvarkaraštis

29. Nedarant poveikio galutinei priėmimo datai, Komisija iš anksto praneša Europos Parlamentui ir Tarybai apie galimas taisomųjų biudžetų projektų priėmimo datas.
30. Laikydami savo vidaus darbo tvarkos taisyklių, Europos Parlamentas ir Taryba siekia išnagrinėti Komisijos pasiūlytą taisomojo biudžeto projektą kuo greičiau po to, kai jį priima Komisija.
31. Siekdami paspartinti procedūrą, Europos Parlamentas ir Taryba užtikrina, kad atitinkami jų darbo tvarkaraščiai būtų kuo labiau suderinti, kad procedūros galėtų būti vykdomos nuosekliai ir suderintai. Todėl jie stengiasi kuo greičiau sudaryti orientacinį įvairių etapų, susijusių su galutiniu taisomojo biudžeto priėmimu, tvarkaraštį.

Europos Parlamentas ir Taryba atsižvelgia į santykinį taisomojo biudžeto skubumą ir poreikį jį laiku patvirtinti, kad juo būtų galima vadovautis atitinkamais finansiniais metais.

Bendradarbiavimas svarstymų metu

32. Visos procedūros metu Institucijos sąžiningai bendradarbiauja, kad liktų kuo mažiau kliūčių taisomuosius biudžetus priimti kuo ankstesniu procedūros etapu.

Kai tinkama, ir esant tikimybei, kad pozicijos išsiskirs, Europos Parlamentas ar Taryba (prieš kiekvienai iš šių institucijų priimant savo galutinę poziciją dėl taisomojo biudžeto) arba Komisija (bet kuriuo metu) gali pasiūlyti sušaukti specialų trilogą skirtingoms pozicijoms aptarti ir pabandyti pasiekti kompromisą.

33. Visi Komisijos pasiūlyti ir dar galutinai nepatvirtinti taisomųjų biudžetų projektai sistemingai įtraukiami į trilogų, kurie planuojami metinės biudžeto procedūros metu, darbotvarkę. Komisija pateikia taisomųjų biudžetų projektus, o Europos Parlamentas ir Taryba kuo anksčiau iki trilogo praneša apie atitinkamas savo pozicijas.
34. Jei per trilogą pasiekiamas kompromisas, Europos Parlamentas ir Taryba išipareigoja atsižvelgti į to trilogo rezultatus svarstydami taisomąjį biudžetą pagal SESV ir savo darbo tvarkos taisykles.

Bendradarbiavimas po svarstymų

35. Jei Europos Parlamentas patvirtina Tarybos poziciją be pakeitimų, taisomasis biudžetas priimamas laikantis SESV.
36. Jei Europos Parlamentas priima pakeitimus jį sudarančių narių balsų dauguma, taikomas SESV 314 straipsnio 4 dalies c punktas. Tačiau iki Taikinimo komiteto posėdžio turi būti sušauktas trilogas:
  - a) jei per tą trilogą pasiekiamas susitarimas ir jei Europos Parlamentas ir Taryba pritaria trilogo rezultatams, taikinimo procedūra baigiama pasikeičiant raštais ir Taikinimo komiteto posėdis nerengiamas,
  - b) jei per tą trilogą susitarimas nepasiekiamas, surengiamas Taikinimo komiteto posėdis ir jo darbas organizuojamas pagal aplinkybes, siekiant kuo labiau priartėti prie sprendimo priėmimo proceso pabaigos iki SESV 314 straipsnio 5 dalyje nurodyto dvidešimt vienos dienos termino pabaigos. Taikinimo komitetas gali baigti darbą pasikeisdamas raštais.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

G dalis. Biudžeto vykdymas, mokėjimai ir dar neįvykdyti įsipareigojimai (RAL)

37. Atsižvelgiant į poreikį užtikrinti, kad visi asignavimai mokėjimams būtų tinkamai vykdomi pagal asignavimus įsipareigojimams ir būtų išvengta bet kokių neįprastų RAL perkėlimo iš metų į metus, Institucijos susitaria atidžiai stebėti mokėjimų prognozes ir RAL lygį, kad būtų sumažinta rizika, kad DFP pabaigoje dėl mokėjimų asignavimų stokos bus apsunktas Sąjungos programų įgyvendinimas.

Siekiant užtikrinti visose išlaidų kategorijose numatytų mokėjimų valdomą lygį ir profilį, visose išlaidų kategorijose griežtai taikomos įsipareigojimų panaikinimo taisyklės, visų pirma automatinio įsipareigojimų panaikinimo taisyklės.

Biudžeto procedūros metu Institucijos reguliariai rengia posėdžius, kad kartu įvertintų esamą padėtį ir biudžeto įvykdymo perspektyvas einamaisiais ir būsimais finansiniais metais. Tas įvertinimas atliekamas specialiai tam skirtuose atitinkamo lygmens tarpinstituciniuose posėdžiuose, prieš kuriuos Komisija pateikia išsamią pagal fondus ir valstybes nares suskirstytą informaciją apie esamą padėtį, susijusią su mokėjimų vykdymu, perkėlimais, gautais prašymais dėl išlaidų atlyginimo ir patikslintomis prognozėmis, įskaitant, kai taikytina, ilgalaikes prognozes. Visų pirma, siekdami užtikrinti, kad 2021–2027 m. laikotarpiu pagal SESV 323 straipsnį Sąjunga galėtų įvykdyti visus savo finansinius įsipareigojimus, atsirandančius dėl esamų ir būsimų įsipareigojimų, Europos Parlamentas ir Taryba išanalizuoja ir aptaria Komisijos sąmatas, kad nustatytų, ar jose nurodytas reikiamas mokėjimų asignavimų lygis.

H dalis. Su Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemone susijęs bendradarbiavimas (*) (*)

38. Siekiant vienintelio tikslo – reaguoti į COVID-19 krizės padarinius, Komisijai bus suteikti įgaliojimai Sąjungos vardu skolintis lėšų kapitalo rinkose neviršijant 750 000 mln. EUR sumos 2018 m. kainomis, iš kurios ne didesnė kaip 390 000 mln. EUR suma 2018 m. kainomis gali būti naudojama išlaidoms, ir iki 360 000 mln. EUR suma 2018 m. kainomis gali būti naudojama paskoloms teikti, vadovaujantis Sprendimo dėl nuosavų išteklių 5 straipsnio 1 dalimi. Kaip numatyta EURI reglamente, išlaidoms naudotina suma – tai išorės asignuotosios pajamos Finansinio reglamento 21 straipsnio 5 dalies tikslais.
39. Institucijos sutaria, kad Europos Parlamento ir Tarybos, veikiančių kaip biudžeto valdymo institucijos, vaidmenį, susijusį su išorės asignuotosiomis pajamomis pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę, reikia sustiprinti siekiant užtikrinti tinkamą tokių pajamų naudojimo priežiūrą ir tinkamą dalyvavimą naudojant tas pajamas laikantis EURI reglamente ir, atitinkamai, susijusiuose sektoriniuose teisės aktuose nustatytų ribų. Be to, Institucijos sutaria, kad reikia užtikrinti visišką visų lėšų pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę skaidrumą ir matomumą.

Išorės asignuotosios pajamos pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę

40. Atsižvelgiant į tai, kad reikia užtikrinti tinkamą Europos Parlamento ir Tarybos dalyvavimą išorės asignuotųjų pajamų pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę valdyme, Institucijos susitaria dėl 41–46 punktuose išdėstytos procedūros.
41. Komisija biudžeto procedūros kontekste pateiks išsamią informaciją, kartu pateikdama sąmatų projektus. Tokia informacija apima išsamias įsipareigojimų asignavimų ir mokėjimų asignavimų, taip pat teisinių įsipareigojimų sąmatas, suskirstytas pagal išlaidų kategorijas ir programas, gaunancias asignuotąsias pajamas pagal EURI reglamentą. Komisija pateiks visą papildomą atitinkamą informaciją, kurios paprašys Europos Parlamentas ar Taryba. Komisija prie biudžeto projekto pridės dokumentą, kuriame pateikiama visa atitinkama informacija apie Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę, įskaitant apibendrinamąsias lenteles, kuriose apibendrintai pateikiami biudžeto asignavimai ir asignuotosios pajamos pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę. Tas dokumentas bus 44 punkte numatyto Sąjungos bendrojo biudžeto priedo dėl išorės asignuotųjų pajamų dalis.

(*) Kai Komisija pateikia pasiūlymą dėl Tarybos akto pagal SESV 122 straipsnį, kuris gali daryti apčiuopiamą poveikį biudžetui, taikoma procedūra, nustatyta ... m. ... d. bendroje Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos deklaracijoje dėl naujų pasiūlymų, grindžiamų SESV 122 straipsniu ir galinčių daryti apčiuopiamą poveikį Sąjungos biudžetui, biudžetinio tikrinimo (OL ...).

(*) OL: prašom išnašoje įrašyti dokumente SN 3633/3/20/REV3 ADD1 pateiktos bendros deklaracijos priėmimo datą ir užpildyti OL nuorodą.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

42. Komisija reguliariai teiks 41 punkte nurodytos informacijos atnaujinimus per visus finansinius metus ir bent jau prieš kiekvieną 45 punkte nurodytą specialų posėdį. Komisija pateiks Europos Parlamentui ir Tarybai atitinkamą informaciją laiku, kad būtų galima surengti prasmingas diskusijas ir pasitarimus dėl atitinkamų planavimo dokumentų, be kita ko, prieš Komisijai priimant atitinkamus sprendimus.
43. Institucijos reguliariai susitiks biudžeto procedūros kontekste, siekdamos bendrai įvertinti išorės asignuotųjų pajamų pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę įgyvendinimą, visų pirma esamą padėtį ir perspektyvą, ir aptarti metines sąmatas, pateikiamas kartu su atitinkamais biudžeto projektais, ir jų paskirstymą, tinkamai atsižvelgiant į EURI reglamente ir, kai tinkama, susijusiuose sektoriniuose teisės aktuose išdėstytus apribojimus ir sąlygas.
44. Europos Parlamentas ir Taryba prie Sąjungos bendrojo biudžeto kaip priedą pridės dokumentą, kuriame pateikiamos visos biudžeto eilutės, į kurias įrašomos asignuotosios pajamos pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę. Be to, jie pasinaudos biudžeto struktūra, kad ištrauktų asignuotąsias pajamas pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę, ir visų pirma biudžeto pastabas, siekiant deramai kontroliuoti tų pajamų naudojimą. Pagal Finansinio reglamento 22 straipsnį, Europos Parlamentas ir Taryba į išlaidų suvestinę įtrauks pastabas, įskaitant bendras pastabas, kuriose nurodoma, į kurias biudžeto eilutes galima įrašyti asignavimus, atitinkančius remiantis EURI reglamentu skirtas pajamas, ir nurodomos atitinkamos sumos. Komisija, vykdydama savo pareigas dėl asignuotųjų pajamų įgyvendinimo, išsipareigoja deramai atsižvelgti į tokias pastabas.
45. Institucijos susitaria rengti specialius tarpinstitucinius posėdžius atitinkamu lygmeniu, siekiant įvertinti išorės asignuotųjų pajamų pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę esamą padėtį ir perspektyvą. Tie posėdžiai bus rengiami ne rečiau kaip tris kartus per finansinius metus prieš pat trilogus biudžeto klausimais ar iškart po jų. Be to, vienai institucijai pateikus pagrįstą prašymą, Institucijos susitinka *ad hoc* pagrindu. Europos Parlamentas ir Taryba gali bet kuriuo metu raštu pateikti pastabų dėl išorės asignuotųjų pajamų vykdymo. Komisija išsipareigoja deramai atsižvelgti į visas Europos Parlamento ir Tarybos pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Tuose posėdžiuose gali būti svarstomi dideli Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės išlaidų nukrypimai, laikantis 46 punkto.
46. Komisija pateikia išsamią informaciją apie bet koki nukrypimą nuo jos pradinių prognozių prieš specialų tarpinstitucinį posėdį, kaip nurodyta 45 punkte, ir *ad hoc* pagrindu – didelio nukrypimo atveju. Nukrypimas nuo prognozuojamų Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės išlaidų yra laikomas dideliu, jei konkrečiais finansiniais metais ir pagal konkrečią programą išlaidos nukrypsta nuo prognozių daugiau kaip 10 %. Didelių nukrypimų nuo pradinių prognozių atveju Institucijos aptars šį klausimą, jei Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia tokį pageidavimą per dvi savaites nuo pranešimo apie tokį didelį nukrypimą. Institucijos kartu įvertins atitinkamą klausimą, kad per tris savaites nuo prašymo surengti posėdį būtų rastas bendras sutarimas. Komisija kuo atidžiausiai atsižvelgs į visas gautas pastabas. Komisija išsipareigoja nepriimti jokio sprendimo, kol nebus užbaigti svarstymai arba pasibaigs trijų savaičių laikotarpis. Pastaruoju atveju Komisija tinkamai pagrindžia savo sprendimą. Skubos atveju Institucijos gali susitarti sutrumpinti terminus viena savaitė.

Pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę suteiktos paskolos

47. Kad būtų užtikrintas visapusiškas informavimas, skaidrumas ir matomumas, susiję su Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės paskolų komponentu, Komisija pateiks išsamią informaciją apie valstybėms narėms pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę suteiktas paskolas, kartu pateikdama sąmatų projektus, ypatingą dėmesį skirdama neskelbtinai informacijai, kuri yra saugoma.
48. Informacija apie pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę suteiktas paskolas bus nurodyta biudžete laikantis Finansinio reglamento 52 straipsnio 1 dalies d punkte nustatytų reikalavimų, ir į jį taip pat bus įtrauktas to punkto iii papunktyje nurodytas priedas.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

II PRIEDAS

TARPINSTITUCINIS BENDRADARBIAVIMAS RENGIANT VEIKSMŲ GAIRES DĖL NAUJŲ NUOSAVŲ IŠTEKLIŲ NUSTATYMO

Preambulė

- A. Institucijos yra įsipareigojusios sąžiningai ir skaidriai bendradarbiauti ir dirbti įgyvendindamos veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo 2021–2027 m. DFP laikotarpiu.
- B. Institucijos pripažįsta Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės konteksto, kuriame turėtų būti nustatyti nauji nuosavi ištekliai, svarbą.
- C. Siekiant vienintelio tikslo – reaguoti į COVID-19 krizės padarinius, Komisijai pagal Sprendimo dėl nuosavų išteklių 5 straipsnio 1 dalį bus suteikti įgaliojimai Sąjungos vardu skolintis lėšas kapitalo rinkose neviršijant 750 000 mln. EUR 2018 m. kainomis, iš kurių ne daugiau kaip 390 000 mln. EUR 2018 m. kainomis gali būti panaudota išlaidoms pagal to sprendimo 5 straipsnio 1 dalies b punktą.
- D. Tokių lėšų, panaudotinių išlaidoms pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę, pagrindinės sumos grąžinimas ir susijusios mokėtinos palūkanos turės būti finansuojamos iš Sąjungos bendrojo biudžeto, be kita ko, naudojant pakankamas pajamas iš naujų nuosavų išteklių, nustatytų po 2021 m. Visi susiję įsipareigojimai bus visiškai įvykdyti ne vėliau kaip iki 2058 m. gruodžio 31 d., kaip nustatyta Sprendimo dėl nuosavų išteklių 5 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje. Mokėtinos metinės sumos priklausys nuo išleistų obligacijų išpirkimo terminų ir skolos grąžinimo strategijos, laikantis tos dalies trečioje pastraipoje nurodytos pagrindinės lėšų sumos grąžinimo ribos – 7,5 % didžiausios sumos, naudotinos to sprendimo 5 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytoms išlaidoms padengti.
- E. Su Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės lėšų grąžinimu susijusios Sąjungos biudžeto išlaidos neturėtų sąlygoti nepagrįsto programų išlaidų arba investicinių priemonių pagal DFP sumažinimo. Taip pat pageidautina sušvelninti valstybėms narėms nustatytą BNP pagrįstų nuosavų išteklių padidėjimą.
- F. Dėl šios priežasties ir siekdamas padidinti Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės grąžinimo plano patikimumą ir tvarumą, Institucijos stengsis nustatyti pakankamus naujus nuosavus išteklius, kad būtų padengta suma, atitinkanti numatomas išlaidas, susijusias su grąžinimu. Laikantis universalumo principo tai nereikštų, kad konkretūs nuosavi ištekliai bus skiriami arba asignuojami konkrečios rūšies išlaidoms padengti.
- G. Institucijos pripažįsta, kad nustatant naujų nuosavų išteklių krepšelį DFP turėtų būti remiamas tinkamas Sąjungos išlaidų finansavimas, kartu sumažinant nacionalinių BNP pagrįstų įnašų dalį Sąjungos metinio biudžeto finansavime. Pajamų šaltinių įvairinimas savo ruožtu galėtų padėti siekti išlaidas Sąjungos lygmeniu geriau nukreipti į prioritetines sritis ir bendras viešąsias gėrybes, pasiekiant didelį išlaidų efektyvumą palyginti su nacionalinėmis išlaidomis.
- H. Todėl nauji nuosavi ištekliai turėtų būti suderinti su Sąjungos politikos tikslais ir jais turėtų būti remiami tokie Sąjungos prioritetai kaip Europos žaliasis kursas ir prie skaitmeninio amžiaus prisitaikiusi Europa, taip pat jais turėtų būti prisidedama prie sąžiningo apmokestinimo ir kovos su mokesčiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu stiprinimo.
- I. Institucijos sutaria, kad geriausia būtų naujus nuosavus išteklius sukurti tokiu būdu, kad būtų galima gauti „naujų pinigų“. Be to, jos siekia mažinti biurokratiją ir našą įmonėms, visų pirma mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI), ir piliečiams.
- J. Nauji nuosavi ištekliai turėtų atitikti paprastumo, skaidrumo, nuspėjamumo ir teisingumo kriterijus. Naujų nuosavų išteklių apskaičiavimas, perkėlimas ir kontrolė neturėtų užkrauti pernelyg didelės administracinės naštos Sąjungos institucijoms ir nacionalinėms administracijoms.
- K. Atsižvelgdamos į griežtus procedūrinius reikalavimus, taikomus naujų nuosavų išteklių nustatymui, institucijos sutaria, kad būtina nuosavų išteklių sistemos reforma turėtų būti įvykdyta atlikus nedaug Sprendimo dėl nuosavų išteklių peržiūrų.
- L. Todėl Institucijos susitaria bendradarbiauti 2021–2027 m. laikotarpiu remdamosi šiame priede išdėstytais principais, siekdamas nustatyti naujus nuosavus išteklius pagal B dalyje pateiktas veiksmų gaires ir jose nustatytas datas.

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

M. Institucijos taip pat pripažįsta 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros⁽¹⁾ nustatytą geresnės teisėkūros priemonių, visų pirma poveikio vertinimo, svarbą.

A dalis. Įgyvendinimo principai

1. Komisija pateiks reikiamus pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl naujų nuosavų išteklių ir galimų kitų naujų nuosavų išteklių, kaip nurodyta 10 punkte, laikydamosi geresnės teisėkūros principų. Šiame kontekste ji deramai atsižvelgs į Europos Parlamento ir Tarybos pasiūlymus. Tie pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų bus teikiami kartu su atitinkamais teisės aktais dėl nuosavų išteklių įgyvendinimo.
2. Institucijos susitaria dėl šių pagrindinių naujų nuosavų išteklių krepšelio nustatymo principų:
  - a) surinkti sumą pasitelkiant naujus nuosavus išteklius, kurios pakaktų visoms numatomoms lėšų, pasiskolintų naudoti Sprendimo dėl nuosavų išteklių 5 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytoms išlaidoms – pagrindinės sumos grąžinimo išlaidoms ir palūkanų išlaidoms – padengti, kartu laikantis universalumo principo. Pajamos iš nuosavų išteklių, viršijančios grąžinimo poreikį, toliau naudojamos Sąjungos biudžetui finansuoti kaip bendrosios pajamos pagal universalumo principą;
  - b) siekti, kad dėl išlaidų, kurios padengia Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės finansavimo išlaidas, nesumažėtų išlaidos Sąjungos programoms ir fondams;
  - c) suderinti nuosavus išteklius su Sąjungos prioritetais, pavyzdžiui, kova su klimato kaita, žiedine ekonomika, prie skaitmeninio amžiaus prisitaikusia Europa, ir prisidėti prie sąžiningo apmokestinimo bei kovos su mokesčiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu stiprinimo;
  - d) laikytis paprastumo, skaidrumo ir sąžiningumo kriterijų;
  - e) užtikrinti pajamų srauto stabilumą ir nuspėjamumą;
  - f) neužkrauti pernelyg didelės administracinės naštos Sąjungos institucijoms ir nacionaliniams administratoriams;
  - g) pageidautina gauti papildomų „naujų“ pajamų;
  - h) be to, siekti mažinti biurokratiją ir našta įmonėms, visų pirma MVĮ, ir piliečiams.
3. Europos Parlamentas ir Taryba, nepagrįstai nedelsdami ir laikydamiesi savo vidaus procedūrų, išnagrinės bei aptars 1 punkte nurodytus pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų ir imsis tolesnių veiksmų dėl jų, kad būtų lengviau greitai priimti sprendimą. Komisijai pateikus pasiūlymus, Europos Parlamento nariai ir Tarybos atstovai svarstymų metu susitiks dalyvaujant Komisijos atstovams, kad informuotų vieni kitus apie atitinkamą padėtį. Be to, Institucijos pradės nuolatinį dialogą, kad įvertintų pažangą, padarytą įgyvendinant veiksmų gaires.

B dalis. Veiksmų gairės dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo

Pirmas etapas: 2021 m.

4. Visų pirma bus nustatyta ir nuo 2021 m. sausio 1 d. pradėta taikyti nauja nuosavų išteklių rūšis, sudaryta iš dalies pajamų, gautų iš nacionalinių įnašų, apskaičiuotų remiantis neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų svoriu, kaip nustatyta Sprendime dėl nuosavų išteklių. Planuojama, kad tas sprendimas įsigalios 2021 m. sausio mėn., jei jį patvirtins valstybės narės, vadovaudamosi atitinkamomis jų konstitucinėmis nuostatomis.
5. Komisija paspartins darbą ir, atsižvelgdama į 2020 m. pradėtus poveikio vertinimus, ne vėliau kaip 2021 m. birželio mėn. šiuo pagrindu pateiks pasiūlymus dėl pasienio anglies dioksido mokesčio mechanizmo ir dėl skaitmeninio mokesčio, kartu pateikdama pasiūlymą nustatyti naujus nuosavus išteklius, kad juos būtų galima nustatyti ne vėliau kaip iki 2023 m. sausio 1 d.
6. 2021 m. pavasarį Komisija peržiūrės ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, įskaitant galimą jos išplėtimą apimant aviaciją ir jūrų transportą. Ne vėliau kaip 2021 m. birželio mėn. ji pasiūlys nuosavus išteklius, pagrįstus ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema.

⁽¹⁾ 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1).

2020 m. gruodžio 16 d., trečiadienis

7. Institucijos sutaria, kad pasienio anglies dioksido mokesčio mechanizmas ir ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema yra tarpusavyje susiję teminiu požiūriu ir todėl būtų pagrįsta juos aptarti vadovaujantis tais pačiais principais.

Antras etapas: 2022 m. ir 2023 m.

8. Laikantis pagal Sutartis taikytinų procedūrų, jei valstybės narės patvirtins vadovaudamosi jų atitinkamomis konstitucinėmis nuostatomis, šiuos naujus nuosavus išteklius numatoma nustatyti ne vėliau kaip 2023 m. sausio 1 d.
9. Taryba apsvarstys šių naujų nuosavų išteklių klausimą ne vėliau kaip iki 2022 m. liepos 1 d., kad juos būtų galima nustatyti ne vėliau kaip 2023 m. sausio 1 d.

Trečias etapas: 2024–2026 m.

10. Komisija, remdamasi poveikio vertinimais, pasiūlys papildomų naujų nuosavų išteklių, kurie galėtų apimti finansinių sandorių mokesčių ir finansinį įnašą, susijusį su įmonių sektoriumi, arba naują bendrą pelno mokesčio bazę. Komisija turi stengtis pateikti pasiūlymą ne vėliau kaip 2024 m. birželio mėn.
  11. Laikantis pagal Sutartis taikytinų procedūrų, jei valstybės narės patvirtins vadovaudamosi jų atitinkamomis konstitucinėmis nuostatomis, tokie papildomi nauji nuosavi ištekliai turėtų būti nustatyti ne vėliau kaip 2026 m. sausio 1 d.
  12. Taryba apsvarstys šių naujų nuosavų išteklių klausimą ne vėliau kaip iki 2025 m. liepos 1 d., kad juos būtų galima nustatyti ne vėliau kaip 2026 m. sausio 1 d.
-